

FIRST MID TERM EXAMINATION 2018-19
SEPTEMBER 2018
CLASS IX
Marking Scheme – SUBJECT [SANSKRIT][THEORY]
SET- B

Q NO.	ANSWERS	Marks
	खण्ड 'क'	
प्र 1 (I)	(क) नदीतीरेः	5
	(ख) शिलायाः	
(II)	(क) अपरा नौकायाः सर्वे जनाः मरणां प्राप्तवन्तः ।	
	(ख) सन्यासी नौकादुर्घटनायाः इदम् कारणं कथितवान् यत्- 'तस्यां नौकायां स्थितेषु कश्चिच्चत् दुष्टः आसीत् अतः ते सर्वे मरणं प्राप्तवन्तः ।	
(III)	(क) सन्यासी (ख) अकस्मात् (ग) दुष्टः (घ) नौका	
	खण्ड 'ख'	
प्र 2	पत्रम् 1) सस्नेहे 2) पत्रे 3) लिखामि 4) कक्षाध्यापिका, 5) भूगोलः 6) कुशला 7) विनम्रा 8) आयुः 9) सर्वेभ्यः 10) मित्रम्	10×½=5
	खण्ड 'ग'	
प्र 3	चित्रवर्णनम् - Grammatically correct Sentence.	5x1=5
प्र 4	अनुवाद 1) बालिका खेलितुम् उद्याने गच्छति । 2) कक्षयाः बहि छात्राः कोलाहलम् कुर्वन्ति । 3) त्वम् कुत्र गत्वा खेलसि ? 4) रमेशः पुस्तकालयं गत्वा समाचारपत्रं पठति । 5) गृहं परितः वृक्षा सन्ति ।	5x1=5
	खण्ड 'घ'	
प्र 5	1) र 2) स्वर्णपक्षी	2½=1
	1) दन्तय 2) नासिक्य,	2x1=2
प्र 6	(क) तपः+उपवनम् (ख) पुस्तकालयः (ग) उत् +घाटनम् (घ) ग्रीष्मर्तुः	4x1=4
प्र 7	(क) रमायाः (ख) चटकाभिः (ग) कवीनाम् (घ) तस्य, (ङ) चतस्रः, (च) चक्राणि	6x1=6
प्र 8	(क) भक्षयन्ति (क) आनयति (क) भवेत्	3x1=3
प्र 9	(क) वृक्षस्य (ख) अध्यापकाय (ग) विद्यालयं (घ) सरसवत्या	4x1=4
प्र 10	(क) पठ्+तुमुन् (ख) श्रुत्वा (ग) आरूढ्य	3x1=3
प्र 11	(क) सुशोभते (क) अनुगच्छति	2x1=2
	खण्ड 'घ' पठित अवबोधनम्	

प्र 12	<p><u>गद्यांशः -</u></p> <p>(1) क्रोधं प्रकटयति (2) तिस्रः (3) शिशवः युवानः च उत्साहशीलाः भवन्ति ? (4) शिशुः उत्साहेन सर्वे ग्रहीतुं सर्वैः सह खादितुम् सर्वैः सह च खेलितुम् ? (क) मनसः, (ख) विदितमेव, (ग) अनेके (घ) तुमुन्</p>	2+2+2
प्र 13	<p><u>पद्यांशः-</u></p> <p>(1) नदीनाम् (2) वीणाम् (3) सरसवत्याः अदीनाम् वीणाम् श्रुत्वा लतानाम् सुमम् उच्छलेत् । (क) द्वितीया (क) सलिलम् (क) ल्यप् (क) शान्तिं</p>	2+2+2
प्र 14	<p><u>नाट्यांशः-</u></p> <p>(1) विमलायाः (2) पञ्चदशवर्षीया (3) सोमप्रभा करतलाभ्यां चक्षुषी मार्ज्यन्ती प्रविशति । (4) विमला सोमप्रभां कथितवन्त् यत् प्रतिदिनम् एव विद्यालयस्तु गन्तव्यम् । (क) श्वश्रू (क) विमलायै (क) कत्वा (क) तृतीया</p>	2+2+2
प्र 15	<p><u>प्रश्ननिर्माणः-</u></p> <p>(क) का (ख) कस्य (ग) कस्मै (घ) के (ङ) कस्मिन्</p>	5x1=5
प्र 16	<p><u>अन्वयः -</u> (1) जन्तवः (2) तस्माद् (3) वचने (4) दरिद्रता <u>अन्वयः -</u> (1) स्वयम् (2) वृक्षाः (3) वारिवाहाः (4) परोपकाराय</p>	4x½=2 4x½=2
प्र 17	<p><u>कथाक्रमेणानुसारम्</u></p> <p>(1) भ्रान्तः कश्चन बालः पाठशालागमनवेलायां क्रीडितुं निर्जगाम । (2) तन्द्रालुर्बालो लज्जया तेषां दृष्टिपथमपि परिहरन्नेकाकी किमप्युद्यानं प्रविवेश । (3) सः चिन्तयामास विरमन्त्वेते वराकाः पुस्तकदासाः । (4) अथ स पुष्पोद्यानं व्रजन्तं मधुकरं दृष्ट्वा तं क्रीडाहेतुराहवयत् । (5) मानुष्य मम मित्रं भविष्यसि । एहि क्रीडावः । (6) स तु 'नीडः कार्यो बटदुशाखायां तद्यामि कार्येण' इत्युक्त्वा स्वकर्मव्यग्रे वभूव । (7) कथमस्मिन् जगति प्रत्येकं स्व-स्वकृत्ये निमग्नो भवति । (8) ततः प्रभृति स विद्याव्यसनी भूत्वा महतीं वैदुषीं प्रथां सम्पदं च लेभे ।</p>	8x½=4
प्र 18	<p><u>पर्यायवाचीपदं</u> 1) महानसम् 2) भूपति <u>विलोमपदं</u> 1) सूर्योदयः 2) जागरूकः</p>	4x1=4

